

Príloha č. 4

**MINISTERSTVO VNÚTRA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
SPROSTREDKOVATEĽSKÝ ORGÁN**

ŠPECIFICKÉ PODMIENKY K OPRÁVNENOSTI VÝDAVKOV

Programové obdobie 2021 – 2027

Verzia: 1

Dátum vydania: -----

Schválil:

Erna Dohnáliková,
generálna riaditeľka
sekcie európskych programov

OBSAH

SKRATKY A ZÁKLADNÉ POJMY	2
1 ÚVOD A VŠEOBECNÉ USTANOVENIA	4
2 ČLENENIE OPRÁVNENOSTI VÝDAVKOV	4
3 PRAVIDLÁ OPRÁVNENOSTI PRE NAJČASTEJŠIE SA VYSKYTUJÚCE SKUPINY VÝDAVKOV	7
4 VŠEOBECNÉ PRAVIDLÁ DOKLADOVANIA A SPRACOVANIA DOKLADOV	9
5 PRAVIDLÁ A POSTUPY OVEROVANIA HOSPODÁRNOSTI VÝDAVKOV	10
5.1 Posudzovanie oprávnenosti výdavkov zo strany SO	10
5.2 Postupy na posúdenie overenia hospodárnosti výdavkov	11
5.3 Posudzovanie oprávnenosti výdavkov zo strany ÚVO	17
PRÍLOHA	19

SKRATKY A ZÁKLADNÉ POJMY

AFK ŽoP	Administratívna finančná kontrola žiadosti o platbu
CRZ	Centrálny register zmlúv
DPH	Daň z pridanej hodnoty
EÚ	Európska Únia
FL	finančný limit
FKnM	finančná kontrola na mieste
FK VO	finančná kontrola verejného obstarávania
fondy EÚ	fondy EÚ, z ktorých je poskytovaný na území Slovenskej republiky príspevok, sú Európsky fond regionálneho rozvoja (EFRR), Európsky sociálny fond plus (ESF+), Kohézny fond (KF), Fond na spravodlivú transformáciu (FST), Európsky námorný, rybolovný a akvakultúrny fond (ENRAF), Fond pre azyl, migráciu a integráciu (AMIF), Fond pre vnútornú bezpečnosť (ISF) a Nástroj finančnej podpory na riadenie hraníc a vízovú politiku (BMVI)
FTE	plný pracovný úväzok („Full Time Equivalent“)
HAP	hlavná aktivita projektu
HAZZ	Hasičský záchranný zbor
HZS	Horská záchranná služba
ITMS	Informačný monitorovací systém
metodická príručka k VO /obstarávaniu	príručka pre žiadateľov/prijímateľov k procesu a kontrole verejného obstarávania/obstarávania
MU	merateľný ukazovateľ
NSU	Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1060 z 24. júna 2021, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde plus, Kohéznom fonde, Fonde na spravodlivú transformáciu a Európskom námornom, rybolovnom a akvakultúrnom fonde a rozpočtové pravidlá pre uvedené fondy, ako aj pre Fond pre azyl, migráciu a integráciu, Fond pre vnútornú bezpečnosť a Nástroj finančnej podpory na riadenie hraníc a vízovú politiku
NFP	nenávratný finančný príspevok
Občiansky zákonník	Zákon č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov
Obstarávanie	zadávanie zákaziek, na ktoré sa pôsobnosť zákona o verejnom obstarávaní nevzťahuje
poskytovateľ	sprostredkovateľský orgán pre PSK
PPP	podmienka poskytnutia príspevku
PHZ	predpokladaná hodnota zákazky
program alebo PSK	Program Slovensko 2021 – 2027
RIF	Rámec implementácie fondov
Rozhodnutie o NFP	rozhodnutie o schválení žiadosti o poskytnutie nenávratného finančného (ak poskytovateľ a prijímateľ sú tá istá osoba, pričom rozhodnutie o schválení žiadosti o poskytnutie NFP nahrádza zmluvu o poskytnutí NFP)
SO	sprostredkovateľský orgán
SR	Slovenská republika
ŠR	štátny rozpočet
VO	verejné obstarávanie
výzva	výzva na predkladanie ŽoNFP
zákon o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch	Zákon č. 382/2004 Z. z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
ZVO	Zákon č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

zákon o cestovných náhradách

Zákon o č. 283/2002 Z. z. o cestovných náhradách v znení neskorších predpisov

zákon o posudzovaní vplyvov na ŽP

Zákon č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

zákon o rozpočtových pravidlách verejnej správy

Zákon č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

zákon o štátnej službe

Zákon č. 55/2017 Z. z. o štátnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

zákon o územnom plánovaní

Zákon č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov

zákon o verejných prácach

Zákon č. 254/1998 Z. z. o verejných prácach v znení neskorších predpisov

zákon o výstavbe

Zákon č. 201/2022 Z. z. o výstavbe

Zákonník práce

Zákon č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov

Zmluva o NFP

zmluva o poskytnutí nenávratného finančného príspevku

ŽoNFP

žiadosť o poskytnutie nenávratného finančného príspevku

ŽoP

žiadosť o platbu

ÚOŠS

ústredný orgán štátnej správy

ÚVO

Úrad pre verejné obstarávanie

1 ÚVOD A VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

1. Tento dokument v súlade s čl. 63 ods. 1 NSU stanovuje záväzný metodický rámec pre národné pravidlá oprávnenosti výdavkov v období 2021 – 2027 na území SR pri poskytovaní príspevku z fondov EÚ.
2. Na základe kap. 3 Riadiaca dokumentácia RIF, cieľom tohto dokumentu je formulovať základné a jednotné pravidlá oprávnenosti pre najčastejšie sa vyskytujúce skupiny výdavkov a pravidlá pre overovanie hospodárnosti výdavkov. Súčasťou dokumentu je jeho príloha definujúca číselník skupín výdavkov.
3. Dokument je určený a záväzný pre žiadateľov a prijímateľov NFP zapojených do implementácie PSK v gescii MV SR – SO pre PSK.
4. SO môže stanoviť ďalšie pravidlá pre oprávnenosť výdavkov v rámci jednotlivých výziev so zohľadnením efektívneho rozsahu vzhľadom na administratívnu náročnosť a primeranosť predkladania a kontroly ďalšej dokumentácie.
5. Týmto dokumentom nie sú dotknuté pravidlá oprávnenosti výdavkov vyplývajúce z NSU a špecifických nariadení definovaných v čl. 1 ods. 6 NSU.
6. Týmto dokumentom nie sú dotknuté povinnosti žiadateľa/prijímateľa vyplývajúce zo ZVO, z metodickéj príručky k VO pri VO/obstarávaní zákaziek na dodanie tovarov, poskytnutie služieb a uskutočnenie stavebných prác.
7. V rámci špecifického cieľa RSO2.4. – *Podpora adaptácie na zmenu klímy a prevencie rizika katastrof a odolnosti s prihliadnutím na ekosystémové prístupy* sú na financovanie považované ako oprávnené tieto skupiny výdavkov:
 - a) nákup nehnuteľnosti (pozemky a stavby);
 - b) nákup hmotného a nehmotného majetku;
 - c) nákup použitého zariadenia;
 - d) obstaranie stavebných prác;
 - e) prípravná a projektová dokumentácia;
 - f) nákup softvéru a licencií;
 - g) osobné výdavky;
 - h) cestovné náhrady;
 - i) ostatné výdavky – externé služby;
 - j) finančné výdavky a poplatky;
 - k) DPH.

2 ČLENENIE OPRAVŇOVANOSTI VÝDAVKOV

Výdavky projektu sa podľa vzťahu k aktivitám projektu členia na **priame** a **nepriame** výdavky.

PRIAME VÝDAVKY

1. Priame výdavky sú výdavky na uskutočnenie činností preukázateľne priamo súvisiacich s konkrétnou činnosťou projektu, t. j. s HAP. Tieto výdavky môžu mať charakter bežných

výdavkov a kapitálových výdavkov¹. Bližšie informácie k jednotlivým triedam a skupinám oprávnených výdavkov sú uvedené *Číselníku skupín výdavkov* tohto dokumentu.

2. V rámci opatrenia 2.4.7 medzi oprávnené typy **priamych výdavkov** patria:

- osobné výdavky personálu projektu² (osôb podieľajúcich sa na realizácii HAP);
- cestovné náhrady;
- finančné výdavky a správne poplatky;
- DPH.

3. V rámci opatrenia 2.4.8 medzi oprávnené typy **priamych výdavkov** patria:

- nákup pozemkov³ a stavieb;
- nákup hmotného a nehmotného majetku;
- nákup použitého zariadenia (prevádzkových strojov, prístrojov, zariadení, techniky a náradia);
- prípravná a projektová dokumentácia (prípravná fáza realizácie projektu, prípravná dokumentácia pre stavebné práce);
- výdavky na stavebné práce;
- osobné výdavky personálu projektu² (osôb podieľajúcich sa na realizácii HAP);
- cestovné náhrady;
- finančné výdavky a správne poplatky;
- DPH.

Využitie priamych investičných výdavkov v rámci opatrenia 2.4.8 **musí byť v súlade** so zásadou „výrazne nenarušiť“⁴ (v zmysle *Prílohy č. 5 výzvy – Spôsob splnenia súladu projektu s DNSH*).

4. V rámci opatrenia 2.4.9 medzi oprávnené typy **priamych výdavkov** patria:

- nákup hmotného a nehmotného majetku (okrem nehnuteľností);
- nákup použitého zariadenia (prevádzkových strojov, prístrojov, zariadení, techniky a náradia);
- prípravná a projektová dokumentácia (prípravná fáza realizácie projektu, prípravná dokumentácia pre stavebné práce);
- nákup softvéru a licencií;
- osobné výdavky personálu projektu² (osôb podieľajúcich sa na realizácii HAP);
- cestovné náhrady;
- DPH;
- finančné výdavky a správne poplatky.

Využitie priamych investičných výdavkov v rámci opatrenia 2.4.9 **musí byť v súlade** so zásadou „výrazne nenarušiť“⁴ (v zmysle *Prílohy č. 5 výzvy – Spôsob splnenia súladu projektu s DNSH*).

NEPRIAME VÝDAVKY

1. Nepriame výdavky majú charakter bežných výdavkov a slúžia na financovanie podporných aktivít projektu. Nepriame výdavky sú také výdavky, ktoré nie sú alebo nemôžu byť priamo

¹ § 8 ods. 4 zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy.

² Za personál projektu sa považujú osoby podieľajúce sa na realizácii HAP (okrem riadenia projektu).

³ Výdavky na nákup pozemkov nepresiahnu hodnotu 10 % celkových oprávnených výdavkov na projekt (vrátane výdavkov na nákup pozemku).

⁴ Výdavok musí byť obstaraný v súlade so zeleným VO v zmysle § 10 ods. 7 – 8 ZVO.

priradené k niektorej z konkrétnych činností projektu, t. j. k HAP. SO umožňuje len reálne vykazovanie nepriamych výdavkov.

2. Medzi nepriame výdavky patria napríklad nižšie uvedené typy oprávnených výdavkov:

a) osobné výdavky prijímateľa, ktoré súvisia s výkonom činnosti:

- právne poradenstvo⁵ (napr. spisovanie listín o právnych úkonoch, spracúvanie právnych rozborov);
- viditeľnosť, transparentnosť a komunikácia⁶;
- vedenie účtovníctva;
- vedenie agendy personalistiky a miezd;
- VO/obstarávanie;
- obslužné činnosti (upratovanie, čistenie, rozmnožovanie materiálov a pod.);
- opravy a údržby majetku využívaného pre účely projektu;
- kontrola a odborný dohľad (vrátane riadenia organizácie),

b) výdavky na obstaranie služieb nevyhnutných pre vyššie uvedené činnosti:

- externé služby súvisiace s viditeľnosťou, transparentnosťou a komunikáciou⁶;
- externé vedenie účtovníctva;
- externé vedenie agendy personalistiky a miezd;
- externé zabezpečenie VO/obstarávania;
- externé zabezpečenie hygieny (upratovanie, čistenie a pod.);
- externé zabezpečenie opráv a údržby majetku využívaného pre účely projektu;
- externé zabezpečenie prepravy tovaru a osôb, okrem osôb cieľovej skupiny a odborného personálu (napr. lektorov);
- externé zabezpečenie kontroly a odborného dohľadu;
- externé zabezpečenie právneho poradenstva.

c) bežné výdavky na obstaranie majetku; okrem majetku, ktorý je používaný výlučne v rámci HAP.

d) ostatné výdavky:

- nájom zariadenia/vybavenia a priestorov, ktoré sú využívané na účely projektu; okrem zariadenia/vybavenia a priestorov, ktoré sa používa výlučne v rámci HAP;
- všetky výdavky súvisiace s viditeľnosťou, transparentnosťou a komunikáciou, napr. propagačné predmety a letáky, tlačové konferencie o projekte (vrátane občerstvenia, prenájmu priestorov a pod.), publikovaním článkov o projekte, televíznych a rozhlasových relácií a pod.;
- poštovné;
- telekomunikačné poplatky;
- výdavky na prevádzku vozidla využívaného pri vykonávaní činnosti pre projekt;
- výdavky na energie ako sú voda, plyn, elektrická energia a pod., ktoré vznikli v súvislosti s vykonávanými činnosťami pre projekt;
- výdavky na obstaranie spotrebného tovaru a prevádzkového materiálu (papier, písacie potreby, čistiace prostriedky a pod.);
- správa informačných systémov.

e) riadenie projektu.

⁵ Napr. odberateľsko-dodávateľských vzťahov (vrátane sankčných ustanovení), ale nevzťahuje sa na podanie žaloby a s tým súvisiacich úkonov voči SO.

⁶ V zmysle NSU (výdavky týkajúce sa mediálnych aktivít ako súčasť HAP, resp. mediálne aktivity implementované ako HAP, sú zahrnuté do priamych výdavkov projektu).

Všetky činnosti súvisiace s riadením projektu sú považované za nepriame výdavky. Za riadenie projektu sa považujú najmä nasledovné činnosti:

- zodpovednosť za implementáciu projektu v súlade so schválenou ŽoNFP, resp. Zmluvou o NFP/ Rozhodnutím o NFP, s platnými pravidlami finančného riadenia a RIF, platnými právnymi predpismi SR a EK, usmerneniami a pokynmi SO súvisiacimi s čerpaním fondov EÚ,
- zodpovednosť za implementáciu projektu v súlade so schváleným harmonogramom realizácie aktivít projektu,
- zodpovednosť za napĺňanie MU projektu,
- zodpovednosť, resp. koordinácia všetkých činností súvisiacich s implementáciou projektu – monitorovanie projektu, informovanie a komunikácia, VO a pod.,
- konanie vo vzťahu k dodávateľom, resp. partnerom projektu,
- zodpovednosť za komunikáciu s SO v oblasti vzťahov vyplývajúcich zo Zmluvy o NFP/ Rozhodnutia o NFP,
- zodpovednosť za správne finančné riadenie projektu v súlade so ŽoNFP, resp. Zmluvou o NFP/ Rozhodnutím o NFP, s platnými pravidlami finančného riadenia a RIF, platnými právnymi predpismi SR a EK, usmerneniami a pokynmi SO súvisiacimi s čerpaním fondov EÚ,
- zodpovednosť za čerpanie rozpočtu v súlade s pokrokom v implementácii projektu a dosahovanými MU,
- zodpovednosť za komunikáciu s SO v oblasti finančných vzťahov vyplývajúcich zo Zmluvy o NFP/ Rozhodnutia o NFP,
- zodpovednosť za prípravu a včasné predkladanie ŽoP vrátane úplnej podpornej dokumentácie,
- zodpovednosť za kontrolu oprávnenosti výdavkov prijímateľa v súlade s platnými pravidlami oprávnenosti.

3 PRAVIDLÁ OPRAVNENOSTI PRE NAJČASTEJŠIE SA VYSKYTUJÚCE SKUPINY VÝDAVKOV

Všeobecné podmienky oprávnenosti výdavkov sú stanovené v kap. 10 Oprávnenosť výdavkov RIF. Okrem týchto všeobecných podmienok pre oprávnenosť výdavkov platia nasledovné pravidlá:

1. Oprávnené výdavky sú výdavky, ktoré skutočne vznikli a boli uhradené prijímateľom v súvislosti s realizáciou aktivít projektu v zmysle Zmluvy o NFP/ Rozhodnutia o NFP, ak spĺňajú pravidlá oprávnenosti výdavkov uvedené v predmetnej výzve v súlade s relevantnou legislatívou EÚ a SR, s RIF, s týmto dokumentom a s ostatnou riadiacou dokumentáciou. Výdavky projektu môžu mať charakter bežných výdavkov a kapitálových výdavkov.
2. Vecne oprávnené náklady sa stanú oprávnenými výdavkami svojim uhradením. Na účely tejto Prílohy sa teda používa pojem „výdavok“.
3. Príspevok z fondov EÚ je možné poskytnúť iba na oprávnený výdavok, ktorý kumulatívne spĺňa nasledujúce základné podmienky:
 - výdavok je vynaložený v súlade s legislatívou EÚ a SR a riadiacou dokumentáciou;
 - výdavok spĺňa pravidlá vecnej, časovej a územnej oprávnenosti uvedené vo výzve v súlade s týmto dokumentom;
 - výdavok je primeraný, t. j. zodpovedá obvyklým cenám v danom mieste a čase a zodpovedá potrebám projektu;
 - výdavok musí byť identifikovateľný a preukázateľný a musí byť doložený účtovným dokladom alebo podkladom. Výdavky musia byť uhradené prijímateľom a ich uhradenie musí byť doložené z fondov EÚ;

- výdavky sa navzájom časovo a vecne neprekrývajú a neprekrývajú sa ani s inými prostriedkami
zo všeobecného rozpočtu EÚ – platí zákaz duplicitného financovania výdavkov⁷.

VEC NÁ OPRÁVNENOSŤ VÝDAVKU

Z vecného hľadiska musí výdavok spĺňať nasledujúce podmienky:

- výdavok je v súlade s platnými všeobecne záväznými právnymi predpismi (napr. zákon o rozpočtových pravidlách verejnej správy, ZVO, Zákonník práce);
- výdavok je vynaložený na projekt (existencia priameho spojenia s projektom) schválený SO a realizovaný v zmysle podmienok výzvy, ktoré tvoria neoddeliteľnú súčasť výzvy, podmienok Zmluvy o NFP/ Rozhodnutia o NFP;
- výdavok je vynaložený v súlade s pravidlami programu na oprávnené aktivity, v súlade s obsahovou stránkou projektu, zodpovedá časovej následnosti aktivít projektu, je plne v súlade s cieľmi projektu a prispieva k dosiahnutiu plánovaných cieľov projektu;
- výdavok je primeraný⁸, t. j. zodpovedá obvyklým cenám v danom mieste a čase a zodpovedá potrebám projektu;
- výdavok musí byť obstaraný v súlade so zeleným VO v zmysle § 10 ods. 7 – 8 ZVO⁹.
- výdavok spĺňa zásady hospodárnosti, efektívnosti, účelnosti a účinnosti, vrátane zásady správneho finančného riadenia podľa čl. 33 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 2018/1046;
- výdavok musí byť identifikovateľný a preukázateľný, musí byť uhradený prijímateľom a jeho uhradenie musí byť doložené účtovnými dokladmi/podkladmi, ktoré sú zároveň riadne evidované u prijímateľa v súlade s platnou legislatívou – teda výdavok je preukázaný faktúrami alebo inými účtovnými dokladmi/podkladmi rovnocennej preukaznej hodnoty, ktoré sú riadne evidované v účtovníctve prijímateľa v súlade s platnými všeobecne záväznými právnymi predpismi a Zmluvou o NFP/ Rozhodnutím o NFP.

ČASOVÁ OPRÁVNENOSŤ VÝDAVKU

1. Podľa čl. 63 ods. 2 NSU musí výdavok skutočne vzniknúť a byť uhradený prijímateľom pri vykonávaní projektu medzi **1. januárom 2021 a 31. decembrom 2029**¹⁰.
2. Podpora z fondov EÚ sa neudelí na projekty, ktoré boli fyzicky ukončené alebo sa plne realizovali ešte pred predložením ŽoNFP prijímateľom v rámci PSK bez ohľadu na to, či prijímateľ uhradil všetky súvisiace platby. SO môže určiť užšie kritériá pre počiatkový a konečný dátum časovej oprávnenosti (tzn. dátum začiatku a konca oprávnenosti výdavkov môže byť stanovený v rozmedzí vyššie uvedeného časového obdobia stanoveného platnou legislatívou EÚ). V prípade, ak SO

7 V súlade s čl. 191 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 2018/1046 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie, o zmene nariadení (EÚ) č. 1296/2013, (EÚ) č. 1301/2013, (EÚ) č. 1303/2013, (EÚ) č. 1304/2013, (EÚ) č. 1309/2013, (EÚ) č. 1316/2013, (EÚ) č. 223/2014, (EÚ) č. 283/2014 a rozhodnutia č. 541/2014/EÚ a zrušení nariadenia (EÚ, Euratom) č. 966/2012 v platnom znení.

8 SO je oprávnený posudzovať časový a územný aspekt výdavku vo vzťahu k jednotlivým vykonávaným procesom (napr. pri kontrole ŽoNFP, pri kontrole VO, kontrole ŽoP). Z hľadiska územného aspektu SO prihliada na predmet výdavku (napríklad tovar alebo služba) a jeho povahu „obchodovateľnosti“ z hľadiska územia (napríklad kúpa technológie alebo nájom nehnuteľnosti).

9 Platí výlučne pre opatrenia 2.4.8 a 2.4.9.

10 Platby súvisiace s prijatými právnymi záväzkami, prijatými rozhodnutiami a s tvorbou rezerv týkajúce sa schválených finančných operácií v súlade s Nástrojom Európskej únie na obnovu sa vykonávajú do 31. decembra 2026 s výnimkou technickej a administratívnej pomoci podľa čl. 3 ods. 9 Nariadenia Rady (EÚ) 2020/2094 zo 14. decembra 2020, ktorým sa zriaďuje Nástroj Európskej únie na obnovu s cieľom podporiť obnovu po kríze COVID-19.

umožní realizáciu projektu pred predložením ŽoNFP¹¹, predbežne posúdi v rámci konania o žiadosti, na základe popisu vzniknutých výdavkov v ŽoNFP, ich oprávnenosť.

3. **V prípade preplatenia výdavkov na základe čl. 53 ods. 1 písm. b), c) a f) NSU sa opatrenia predstavujúce základ pre úhradu výdavkov vykonajú medzi dátumom predloženia programu EK alebo 1. januárom 2021, podľa toho, ktorý dátum nastal skôr, a 31. decembrom 2029.**
4. V prípade zmeny programu sú výdavky oprávnené v súlade s čl. 63 ods. 7 NSU.

ÚZEMNÁ OPRÁVNENOSŤ VÝDAVKU

1. Projektom financovaným z EFRR v rámci oprávneného územia menej rozvinutých regiónov sú pridelené výdavky v zmysle Stratégie financovania v pomere 85 % zo zdroja EÚ a 15 % zo zdroja SR.

4 VŠEOBECNÉ PRAVIDLÁ DOKLADOVANIA A SPRACOVANIA DOKLADOV

1. Prijímateľ preukazuje oprávnené výdavky nárokové pre daný projekt príslušným účtovným dokladom/podkladom, prípadne ďalšou podpornou dokumentáciou vyžadovanou SO v súvislosti s danou výzvou resp. vymedzenou v riadiacej dokumentácii SO. Výdavky, ktoré sú z vecného hľadiska oprávnené, ale nie sú riadne preukázané, sú považované za výdavky neoprávnené.
2. Prostredníctvom účtovných dokladov a podpornej dokumentácie prijímateľ preukazuje vždy tieto základné skutočnosti:
 - a) časovú oprávnenosť z hľadiska vzniku výdavku;
 - b) časovú oprávnenosť z hľadiska uhradenia výdavku;
 - c) priamu väzbu vynaloženého oprávneného výdavku na projekt a jeho nevyhnutnosť pre realizáciu projektu;
 - d) súlad s ostatnými podmienkami uvedenými v kap. 3 Pravidlá oprávnenosti pre najčastejšie sa vyskytujúce skupiny výdavkov tejto Prílohy.
3. Predložené účtovné doklady/podklady (alebo súbor týchto dokladov), ktoré nespĺňajú všetky vyššie uvedené podmienky súčasne, nemôžu preukázať oprávnený výdavok.
4. Spôsob a frekvencia predkladania účtovných dokladov/podkladov je bližšie stanovená v Príručke pre prijímateľa.
5. Pri posudzovaní oprávnenosti sa nehodnotí len povaha výdavku, ale tiež obdobie jeho vzniku a úhrady. Výdavok musí byť vynaložený a skutočne uhradený počas obdobia oprávnenosti výdavkov.
6. Za dátum vzniku výdavku sa považuje dátum uskutočnenia účtovného prípadu, ktorý je jednou z náležitostí účtovného dokladu/podkladu.
7. Dňom uskutočnenia účtovného prípadu je napr. deň splnenia dodávky, platby záväzku, inkasa pohľadávky, započítania pohľadávky, postúpenia pohľadávky, poskytnutia a prijatia preddavku, pohybu majetku vo vnútri účtovnej jednotky a deň zistenia ďalších skutočností vyplývajúcich z osobitných predpisov alebo z vnútorných podmienok účtovnej jednotky, ktoré sú predmetom

¹¹ Pri dodržaní čl. 63 ods. 6 NSU.

účtovníctva a ktoré v účtovnej jednotke nastali a účtovná jednotka má k dispozícii potrebné podklady, ktoré dokumentujú tieto skutočnosti.

8. Na účely posúdenia oprávnenosti výdavkov je nevyhnutné, aby bola preukázaná úhrada týchto výdavkov. Úhradu možno dokladovať, napr. výpisom z bankového účtu, výdavkovým pokladničným dokladom, pokladničným blokom, pokladničným dokladom z e-kasy, zjednodušeným daňovým dokladom.

5 PRAVIDLÁ A POSTUPY OVEROVANIA HOSPODÁRNOSTI VÝDAVKOV

5.1 Posudzovanie hospodárnosti výdavkov zo strany SO

1. SO posudzuje hospodárnosť výdavkov v nasledovných etapách:
 - a) konanie o ŽoNFP,
 - b) realizácia projektu – AFK ŽoP (prípadne zmenové konanie) alebo FKnm.

OVEROVANIE HOSPODÁRNOSTI VO FÁZE KONANIA O ŽONFP

1. **Výdavky, ktoré nie sú predmetom VO/obstarávania – hospodárnosť sa overuje v konaní o ŽoNFP, alebo vo fáze AFK ŽoP (v závislosti od rozhodnutia SO) alebo v rámci FKnm.**
2. Ak sa pre výdavky, ktoré nie sú predmetom VO/obstarávania uskutoční overenie hospodárnosti už počas konania o ŽoNFP, zabezpečí sa tým právna istota pre prijímateľa aj poskytovateľa ohľadne hospodárnosti výdavkov projektu. Súčasne je potrebné, v prípade ak sa overenie hospodárnosti uskutočňuje vo fáze konania o ŽoNFP, aby žiadateľ v ŽoNFP preukázal, že nárokové výdavky sú hospodárne a zodpovedajú obvyklým cenám v danom čase a mieste. Žiadateľ uvedené môže preukázať napr. prostredníctvom prieskumu trhu¹², odkazom na VO v rámci iných zrealizovaných projektov.
3. Ak podmienkou hospodárnosti výdavkov je dodržanie stanoveného FL, ich splnenie je overené vždy počas konania o ŽoNFP a ak je to potrebné, tak aj v rámci AFK ŽoP.
4. Ak PPP je ukončené VO/obstarávanie podľa rozhodnutia SO je možné overiť hospodárnosť uvedených výdavkov zo strany ÚVO ako SO až po uzavretí Zmluvy o NFP/ Rozhodnutia o NFP a nadobudnutí jej účinnosti v prípade nadlimitných zákaziek. V prípade iných ako nadlimitných zákaziek sú uvedené výdavky overované najneskôr s predložením prvých výdavkov do ŽoP.
5. Ak SO overil hospodárnosť v etape konania o ŽoNFP, v priebehu realizácie projektu sa môže odvolať na predchádzajúce overenie hospodárnosti za predpokladu, že vykonané overenie hospodárnosti považuje SO za dostatočné a zároveň za splnenia podmienky, že sa neobjavili nové skutočnosti, (napr. zmena projektu, zmena právneho rámca, viacročné obdobie medzi vykonaným overením a zaradením výdavku do financovania, ak tak SO usúdi, zistením skutkového stavu pri FKnm, alebo ak nastanú presuny medzi rozpočtovými položkami), ktoré by mali vplyv na posúdenie hospodárnosti výdavkov. Je na rozhodnutí SO, v ktorej fáze a ako konkrétne bude vykonávať kontrolu hospodárnosti, nakoľko každá výzva a projekty v nej sú špecifické, veľkú váhu na rozhodnutí kedy vykonať overenie hospodárnosti má aj charakter žiadateľa/prijímateľa a pod.

OVEROVANIE HOSPODÁRNOSTI V PRIEBEHU REALIZÁCIE PROJEKTU – PROCES AFK ŽOP ALEBO FKnm

¹² V takom prípade SO zabezpečí overenie existencie konfliktu záujmov na strane žiadateľa.

1. Vo fáze AFK ŽoP poskytovateľ vo vzťahu k hospodárnosti výdavkov overuje (podľa relevantnosti), či sú nárokované výdavky v súlade:
 - so Zmluvou o NFP/ Rozhodnutím o NFP v platnom znení;
 - so zrealizovaným a skontrolovaným VO (v zmysle správy z kontroly VO);
 - so stanovenými FL;
 - nástrojmi stanovenými poskytovateľom (napr. sadzobníky, cenníky, atď.), ak relevantné.
2. Oprávnené výdavky vyplývajúce z VO (na základe vykonanej FK VO vrátane overenia rizikových indikátorov a hĺbkového overenia hospodárnosti výdavkov) považuje poskytovateľ za hospodárne a v rámci procesnej fázy AFK ŽoP nevykonáva ďalšie overenie hospodárnosti predmetných výdavkov s výnimkou prípadného overenia súladu s FL alebo vlastnými nástrojmi (ak relevantné).
3. Poskytovateľ overuje v prípade potreby hospodárnosť výdavkov aj pri výkone FK nM (napríklad na základe výsledkov rizikovej analýzy).
4. Rovnako je hospodárnosť výdavkov overovaná aj pri zmenovom konaní v prípade zmien rozpočtu projektu spočívajúcich v doplnení nových výdavkov.
5. Počas overenia hospodárnosti výdavkov pri výkone FK nM, resp. pri zmenovom konaní, poskytovateľ primerane použije vlastné pomocné nástroje.

5.2 Postupy na posúdenie overenia hospodárnosti výdavkov

REÁLNE VYKAZOVANIE VÝDAVKOV

Pri reálnom vykazovaní výdavkov sa môžu použiť **priame výdavky** uvedené v kap. 2, tejto Príloha.

ZJEDNODUŠENÉ VYKAZOVANIE VÝDAVKOV (ZVV)

1. ZVV je špecifickou formou vykazovania výdavkov, v rámci ktorej sa nepreukazujú skutočne vynaložené výdavky projektu, ale náklady na projekt sa vypočítajú podľa vopred vymedzenej metódy na základe výstupov, výsledkov alebo niektorých iných nákladov jasne určených vopred buď s odkazom na sumu za jednotku, alebo uplatnením percentuálneho podielu. ZVV je teda alternatívnou metódou výpočtu oprávnených nákladov na projekt odlišnou od tradičnej metódy, ktorou je výpočet na základe skutočne vynaložených a zaplatených nákladov.
2. Použitím ZVV v projekte nie sú dotknuté povinnosti prijímateľa vyplývajúce z osobitných predpisov¹³.
3. Prijímatelia majú možnosť využiť paušálnu sadzbu ako jednu z foriem ZVV.
4. Rozsah a spôsob použitia ZVV stanoví SO vo výzve alebo v dokumentoch stanovujúcich podmienky poskytnutia príspevku.
5. V prípade ZVV kontrole podlieha:
 - metodika ZVV stanovená na úrovni SO;
 - aplikácia ZVV (či boli splnené podmienky uplatnenia ZVV) na úrovni prijímateľa.

¹³ Žiadateľ/prijímateľ je naďalej povinný vo vzťahu k výdavkom spadajúcim pod ZVV:

- obstarávať tovary, služby a stavebné práce v súlade s ustanoveniami platného zákona o VO,
- viesť účtovnú evidenciu v súlade s ustanoveniami zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov,
- rešpektovať ustanovenia zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy,
- dodržiavať ďalšie relevantné uplatniteľné predpisy.

6. Overovanie zo strany SO a auditov týkajúcich sa výdavkov určených na úhradu na základe metodiky ZVV sa bude vzťahovať na výstupy/výsledky v prípade jednotkových nákladov a jednorazových platieb a výdavky, ktoré tvoria základňu pre výpočet a následnú úhradu paušálnej sadzby v prípade paušálneho financovania. Overovania zo strany riadiaceho orgánu a auditu sa nebudú týkať individuálnych faktúr a špecifických postupov verejného obstarávania, ktoré súvisia s výdavkami uhradenými na základe ZVV. V dôsledku toho sa príslušné finančné dokumenty alebo dokumenty k obstarávaniu nebudú vyžadovať na účel kontroly súm (výdavkov), ktoré prijímateľ vynaložil alebo zaplatil, ak spadajú pod ZVV.
7. Verejné obstarávanie tovarov, služieb, alebo stavebných prác, na ktoré sa viažu výdavky, ktoré spadajú pod ZVV, sa v ŽoNFP neuvádza a zároveň sa počas implementácie projektu neoveruje.

Prijímateľ pri **nepriamych výdavkoch** uplatní systém paušálnej sadzby v zmysle čl. 54 NSU.

I. Metodika uplatnenia paušálnej sadzby pre nepriame výdavky

1. Táto metodika stanovuje v súlade s čl. 54 písm. a) a písm. b) NSU metodický rámec pre uplatnenie paušálnej sadzby pre projekty SO MV SR pre PSK.
2. Metodika je určená pre žiadateľov/prijímateľov opatrení PSK 2.4.7, 2.4.8 a 2.4.9.
3. Účelom metodiky je poskytnúť postup, ako správne vyplniť rozpočet projektu s použitím paušálnej sadzby. Účelom tejto metodiky je súčasne určiť pravidlá, kedy a za akých okolností je možné uplatnenie ZVV použitím paušálnej sadzby.
4. Oprávnené výdavky projektu sú v rozpočte projektu označené ako „skupiny výdavkov“. Súčet hodnôt skupín oprávnených výdavkov v tabuľke rozpočtu definovaných v tomto dokumente ako „priame výdavky“ je hodnotou celkových priamych výdavkov v rozpočte.
5. Súčet vybraných skupín oprávnených výdavkov rozpočtu definovaných v tomto dokumente ako „nepriame výdavky“ je sumou celkových nepriamych výdavkov.
6. Celková hodnota priamych oprávnených výdavkov projektu sa v rozpočte projektu vypočíta automaticky.
7. Celková hodnota nepriamych výdavkov projektu sa v rozpočte projektu vypočíta automaticky.
8. Paušálna sadzba je vopred určený percentuálny podiel, ktorý vyjadruje maximálny podiel nepriamych výdavkov z deklarovanej hodnoty vybraných skupín oprávnených výdavkov v rozpočte projektu. Tieto skupiny oprávnených výdavkov projektu tvoria tzv. bázu, z ktorej sa paušálna sadzba vypočítava. Bázu tvoria taxatívne vymedzené skupiny výdavkov, ktoré do nej vstupujú, sú dopredu určené a nie je ich možné rozšíriť. Pri výpočte paušálnej sadzby teda samotná báza nie je iba číslo/suma, je to výsledok súčtu vybraných konkrétnych skupín výdavkov.
9. Skutočné výdavky, ktoré sú obsiahnuté vo vypočítanom percentuálnom podiele nie je potrebné zo strany prijímateľa položkovite vykazovať v ŽoP a zo strany poskytovateľa pomoci nebudú predmetom kontroly (kontrolované môžu byť iba správne stanovenie bázy a správnosť výpočtu).
10. Výdavky vykazované zjednodušeným spôsobom sú automaticky považované za preukázané a nie je potrebné ich vznik ani oprávnenosť dokazovať predložením, napr. účtovných dokladov¹⁴. Uvedené znamená, že je prijateľné, že sa výška výdavkov vykazovaných ako ZVV môže v realite líšiť od výšky skutočne vynaložených výdavkov¹⁵.

¹⁴ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/HTML/?uri=OJ%3AC%3A2021%3A200%3AFULL>

¹⁵ Príručka k finančnému riadeniu fondov EÚ na programové obdobie 2021 – 2027, str.27, kap. 6.2

11. Takto vzniknuté výdavky, ktoré sú podľa Zmluvy o NFP/Rozhodnutia o NFP vykazované zjednodušeným spôsobom prostredníctvom paušálnej sadzby, nie sú predmetom kontroly zo strany SO ani ich nemusí prijímateľ vrátiť.
12. SO MV SR neumožňuje kombináciu viacerých typov uplatnenia paušálnej sadzby.
13. SO MV SR neumožňuje kombináciu viacerých typov uplatnenia ZVV.

II. ZVV prostredníctvom paušálnej sadzby – všeobecný opis

1. Žiadateľ v rozpočte projektu vyčísluje iba relevantné skupiny priamych výdavkov, hodnota ZVV je v rozpočte projektu vypočítaná automaticky.
2. Skupina oprávnených výdavkov pre nepriame výdavky pri využití jediného spôsobu ZVV „paušálna sadzba“ bude sumárne za „nepriame výdavky rozpočtu“ iba jediná, a to 907 pre ZVV podľa čl. 54 písm. a) NSU, resp. 915 pre ZVV podľa čl. 54 písm. b).
3. Oprávnené výdavky vykazované v rozpočte projektu prostredníctvom ZVV sa určujú voči nasledovným skupinám oprávnených výdavkov:
 - a) paušálne financovanie nepriamych výdavkov **do výšky 7 %** z oprávnených priamych výdavkov na projekt.
V rozpočte projektu identifikovateľné ako skupina „907 – Paušálna sadzba na nepriame výdavky podľa čl. 54 písm. a) NSU.
 - b) paušálne financovanie nepriamych výdavkov **do výšky 15 %** oprávnených priamych výdavkov na zamestnancov.
V rozpočte projektu identifikovateľné ako skupina „915 – Paušálna sadzba na nepriame výdavky podľa čl. 54 písm. b) NSU“.

III. ZVV prostredníctvom paušálnej sadzby – opis konkrétnych skupín výdavkov

Paušálne financovanie nepriamych výdavkov do výšky 7 % z oprávnených priamych výdavkov na projekt podľa čl. 54 písm. a) NSU.

1. Stanovenie celkových oprávnených výdavkov projektu je súčtom výdavkov vstupujúcich do bázy a súčinu bázy a paušálnej sadzby pre nepriame výdavky (7 %). Do bázy vstupujú:
 - oprávnené priame výdavky.
2. Celkové výdavky projektu sú teda súčtom vypočítaných „nepriamych výdavkov“ a priamych výdavkov projektu.

VZOROVÝ PRÍKLAD Č. 1

priame mzdové výdavky na zamestnancov	100
ostatné priame výdavky okrem priamych výdavkov na zamestnancov	50
výdavky vstupujúce do bázy	150 vypočítané ako 100 + 50
<i>paušálna sadzba 7 % na nepriame výdavky</i>	
nepriame výdavky	10,50 vypočítané ako 7 % zo 150
celkové oprávnené výdavky na projekt (priame + nepriame výdavky)	160,50 vypočítané ako súčet 100 + 50 + 10,50

Paušálne financovanie nepriamych výdavkov do výšky 15 % oprávnených priamych výdavkov na zamestnancov podľa čl. 54 písm. b) NSU.

1. Stanovenie celkových oprávnených výdavkov projektu je súčtom výdavkov vstupujúcich do bázy a súčinu bázy a paušálnej sadzby (15 %). Do bázy vstupujú:
 - priame mzdové výdavky na zamestnancov.
2. Celkové oprávnené výdavky projektu sú teda súčtom vypočítaných „nepriamych výdavkov“ a priamych výdavkov projektu.

VZOROVÝ PŘÍKLAD Č. 2

priame výdavky na zamestnancov	100
ostatné priame výdavky okrem priamych výdavkov na zamestnancov	50
výdavky vstupujúce do bázy	100
<i>paušálna sadzba 15 % na nepriame výdavky</i>	
nepriame výdavky	15 vypočítané ako 15 % zo 100
celkové oprávnené výdavky na projekt (priame + nepriame výdavky)	165 vypočítané ako súčet 100 + 50 + 15

IV. Vysvetlenie typov výdavkov vstupujúcich do bázy pre výpočet paušálnej sadzby

1. Priame výdavky na zamestnanca sú mzdové výdavky na zamestnanca, ktoré priamo súvisia s implementáciou projektu, pričom možno preukázať ich priame prepojenie s týmto konkrétnym projektom a sú pre realizáciu projektu nevyhnutné.
2. Nepriame výdavky sú pre tento účel vnímané ako všetky výdavky, ktoré slúžia na financovanie podporných aktivít nevyhnutných pre realizáciu projektu. Nemusia sa teda viazať na zamestnanca (mať povahu personálneho výdavku), musia sa viazať iba na podpornú aktivitu projektu.
3. Ostatné priame výdavky sú časť z celkových priamych výdavkov, od ktorých sa odpočítajú priame výdavky na zamestnancov.

FINANČNÉ LIMITY (FL)

1. V prípade výdavkov, pre ktoré poskytovateľ stanovil FL, sú výdavky oprávnené iba do výšky stanoveného limitu. Akékoľvek prekročenie stanovených FL bude považované za neoprávnené.
2. FL stanovil SO na základe analýzy jednotkových výdavkov v rámci projektov implementovaných v programovom období 2014 – 2020 a na základe údajov poskytnutých sekciou personálnych a sociálnych činností MV SR za HaZZ a personálnym oddelením HZS.
3. SO stanovil FL pre osobné výdavky nasledovne:

VÝPOČET FL NA OSOBNÉ VÝDAVKY

1. Báza pre výpočet FL celkovej ceny práce (v zmysle § 130 ods. 5 Zákonníka práce) je súbor všetkých platových dekrétov vrátane odvodov zamestnancov (zásahových členov) HaZZ (hasič s nerovnomerne rozvrhnutým služobným časom – 24 hod., resp. 12 hod. zmena) a zamestnancov HZS samostatne za obdobie mesiacov 1/2023 – 9/2023.
2. Do výpočtu vstupujú len oprávnené zložky mzdy – plat za štátnu službu, pohotovostný príplatok

a všetky náhrady mzdy, ktoré je zamestnávateľ povinný poskytnúť zamestnancovi podľa platnej legislatívy respektíve z kolektívnej zmluvy a za podmienky, že zamestnávateľ nemá nárok na ich úhradu od príslušných orgánov (napr. nemocenské dávky hradené zo strany Sociálnej poisťovne).

3. Do výpočtu nevstupujú odmeny žiadneho druhu, prémie ani ostatné variabilné zložky mzdy nedefinované v bode 2.
4. Na základe bodov 1. a 2. je priemerná mzda zamestnanca (zásahového člena) HaZZ vrátane odvodov zamestnávateľa **2 458,63 EUR**. Táto suma zároveň definuje FL na osobné výdavky za 1 FTE.
5. Na základe bodov 1. a 2. je priemerná mzda zamestnanca HZS vrátane odvodov zamestnávateľa **2 903,58 EUR**. Táto suma zároveň definuje FL na osobné výdavky za 1 FTE.
6. V rámci rozpočtu ŽoNFP žiadateľ uvedie počet plánovaných FTE a vynásobí ho priemernou mzdou HaZZ/HSZ. Výsledná suma následne tvorí rozpočet ŽoNFP na osobné výdavky.
7. Kombinácia bodov 4., 5. a 6. predstavuje FL na osobné výdavky.
8. V rámci predkladania ŽoP prijímateľ uvedie % podiel odpracovaného času (FTE) na projekte za každého zamestnanca, pričom rovnaký % podiel bude refundovaný za každého zamestnanca participujúceho na projekte **z jeho reálnej mzdy vrátane odvodov** (po zohľadnení oprávnených zložiek mzdy podľa bodu 2). Táto suma bude odpočítaná z rozpočtu na osobné výdavky vypočítaného podľa bodu 5.

ODBOBNÝ POSUDOK/ÚKON ZNALCA/ŠTÁTNÁ EXPERTÍZA

1. V každej fáze projektového cyklu je možné zo strany SO, resp. žiadateľa/prijímateľa preukázať hospodárnosť výdavkov úkonom znalca podľa zákona o znalcoch alebo odborným posudkom vypracovaným odborníkom (ďalej len posudok) v príslušnej oblasti, prípadne štátnou expertízou podľa zákona o verejných prácach. Postup podľa predchádzajúcej vety je možné uplatniť pri overovaní hospodárnosti aj zo strany ÚVO ako SO v procese výkonu kontroly VO/obstarávania.
2. Podklady potrebné pre výkon overenia hospodárnosti výdavkov predkladá znalcovi/odborníkovi zadávateľ. Ak znalec/odborník bude požadovať ďalšie špecifikované podklady, ktoré nie sú obsiahnuté v odovzdaných podkladoch a SO alebo ÚVO ako SO ako zadávateľ ich nemá k dispozícii, osloví žiadateľa/prijímateľa s požiadavkou na doloženie týchto podkladov. Výsledkom práce znalca sú najmä znalecký posudok a jeho doplnenie, odborné stanovisko alebo potvrdenie a odborné vyjadrenie a vysvetlenie. Výsledkom práce odborníka je odborné stanovisko vyhotovené vo forme odborného posudku. Výsledkom postupu podľa zákona o verejných prácach je štátna expertíza, alebo protokol.
3. Úkon znalca, alebo štátna expertíza, alebo posudok musí byť vypracovaný tak, aby bol preskúmateľný. To znamená, že musí byť vypracovaný v rozsahu, ktorý umožní preskúmať závery z neho vyplývajúce, vrátane preskúmania spôsobu, akým osoba vykonávajúca overenie hospodárnosti výdavkov dospela k stanoveniu výslednej ceny alebo potrebnosti a vhodnosti obstaraného množstva vzhľadom k reálnym potrebám projektu. V posudku sa uvedie cena, ktorú možno považovať za primeranú, vyjadrená absolútnym číslom alebo intervalom, ktorého horná hranica predstavuje maximálnu hranicu po zohľadnení všetkých osobitostí a iných špecifik súvisiacich s dodávkou posudzovaného predmetu na úrovni zákazky/logického celku.
4. Odborný posudok musí obsahovať:
 - identifikáciu aktivít alebo predmetu zákazky, ktorý je predmetom overenia hospodárnosti spolu s identifikáciou kódu a názvu projektu, ku ktorému sa vzťahuje;
 - zoznam podkladov, ktoré boli znalcovi/odborníkovi poskytnuté zo strany zadávateľa;
 - identifikáciu zdrojov zo strany SO s cieľom overiť hospodárnosť výdavkov pri realizácii projektu, ktoré boli použité pre stanovenie ceny, ktorá je primeraná – podstatné zdroje môžu byť k posudku priložené ako príloha, na ktoré bude posudok len odkazovať, pričom v prípade, ak bol odborný posudok vypracovaný znalcom, znaleckým ústavom alebo znaleckou organizáciou s využitím odborného odhadu, sa identifikácia zdrojov podľa tohto bodu osobitne neuvádza;

- stručný popis postupu zisťovania ceny;
- cena ktorá je primeraná v danom mieste a čase, a je vyjadrená absolútnym číslom, alebo intervalom;
- odôvodnenie výšky určenej ceny, ktorá je primeraná, s osobitným dôrazom na vplyv osobitostí súvisiacich s posudzovaným tovarom/službou/prácou na výšku ceny (aplikuje sa len v prípade, ak nastal výrazný časový rozdiel medzi, napr. VO a obdobím, kedy odborník spracováva posudok);
- identifikáciu osoby, ktorá vypracovala znalecký/odborný posudok vrátane podpisu a dátumu vyhotovenia posudku.

PRIESKUM TRHU

1. Prieskum trhu môže byť vykonávaný žiadateľom, prijímateľom, SO alebo ÚVO ako SO. ÚVO ako SO v prieskume trhu posudzuje celkovú zmluvnú cenu týkajúcu sa celej zákazky a nie skupiny, resp. časti oprávnených výdavkov.
2. Prieskum trhu teda môže byť vypracovaný napríklad zo strany žiadateľa, prijímateľa s cieľom preukázať hospodárnosť výdavkov definovaných v rozpočte ŽoNFP (SO posúdi v konaní o ŽoNFP podklady k prieskumu trhu od žiadateľa) alebo zo strany SO s cieľom overiť hospodárnosť výdavkov pri realizácii projektu (napr. pri AFK ŽoP, prípadne FK nM) alebo ÚVO ako SO pri kontrole VO/obstarávania.
3. V prípade uplatnenia prieskumu trhu ako postupu na overenie hospodárnosti je potrebné získať aspoň 1 ďalšiu ponuku od potenciálnych dodávateľov na rovnaký alebo obdobný predmet zákazky, ktorá môže byť porovnaná s ponukou, ktorá bola vyhodnotená ako úspešná. Potenciálni dodávatelia oslovení v rámci prieskumu trhu musia byť spôsobilí a oprávnení dodať tovar, práce alebo služby, ktoré sú predmetom prieskumu trhu. V prípade, že ponuka alebo ponuky získané v rámci prieskumu trhu sú v porovnaní s cenou subjektu, v prospech ktorého mala byť zákazka zadaná nižšie, SO vykoná aritmetický priemer zo všetkých získaných ponúk (vrátane ponuky subjektu, v prospech ktorého bola zákazka zadaná), pričom výška oprávnených výdavkov nesmie prekročiť cenu identifikovanú týmto aritmetickým priemerom. Ponuky od potenciálneho dodávateľa/potenciálnych dodávateľov alebo zmluvy identifikované v CRZ, ktoré budú použité pre účely overenia hospodárnosti nesmú byť **staršie ako 6 mesiacov** v porovnaní s ponukou, ktorá bola vyhodnotená ako úspešná. Ak ceny tovarov, stavebných prác alebo služieb nezaznamenali na trhu zmenu, je možné pre účely prieskumu trhu použiť aj ponuky **staršie ako 6 mesiacov**, pričom zdôvodnenie tejto skutočnosti musí byť súčasťou dokumentácie k prieskumu trhu. Prieskum trhu môže byť vykonaný aj identifikáciou min. 1 zmluvy, zverejnenej napr. v CRZ, na webovom sídle povinnej osoby alebo v Obchodnom vestníku (identifikácia zverejnenej zmluvy musí obsahovať rovnaký, resp. porovnateľný predmet zmluvy). Zmluvná cena je spravidla ovplyvnená zmluvnými podmienkami (napr. lehotou dodania, výška zmluvných pokút a pod.) a z tohto dôvodu je prípustné v procese overovania hospodárnosti počítať s mierou tolerancie cenového rozdielu, ak cena získaná prieskumom trhu je nižšia ako cena úspešného uchádzača. Uplatnenie tolerancie cenového rozdielu musí byť primerane zdôvodnené.
4. Výstupné informácie o vykonanom prieskume trhu sú zaznamenané v zázname o vykonaní prieskumu trhu, v prípade výkonu takejto kontroly zo strany ÚVO ako SO sú zaznamenané v kontrolnom zozname a v prípade identifikovania porušenia princípu hospodárnosti aj v protokole, ktorý je výstupom z kontroly po uzavretí zmluvy.
5. Prieskum trhu vykonáva SO s využitím napr.:
 - a) vlastnej databázy o tovaroch, stavebných prácach alebo službách;
 - b) cien tovarov, prác a služieb v programovom období 2014 – 2020 po zohľadnení aktuálneho cenového vývoja;
 - c) oslovenia potenciálnych dodávateľov;
 - d) vyhľadávania cien na internete;
 - e) údajov o cenách zákaziek zverejnených na elektronickom trhovisku;
 - f) aktuálnych cenníkov a katalógov firiem, resp. iných propagačných materiálov;
 - g) identifikácie zmlúv na rovnaký alebo porovnateľný predmet zmluvy v CRZ;

- h) osobným zisťovaním s následným vyhotovením zápisu z osobného stretnutia s uvedením kontaktnej osoby dodávateľa (tento postup je možné uplatniť len v špecifických prípadoch napr. výskumno-vývojových projektoch).
6. V prípade, ak výška výdavkov nárokových žiadateľom v rozpočte ŽoNFP prevyšuje ceny identifikované SO na základe ním vykonaného prieskumu trhu, SO bude považovať tieto výdavky za nehospodárne a maximálnou výškou oprávnených výdavkov jednotkových cien žiadateľa/Prijímateľa bude výška oprávnených výdavkov stanovená SO na základe ním vykonaného prieskumu trhu. **Maximálna miera tolerancie cenového rozdielu t. j. (výdavok nárokový prijímateľom/žiadateľom a cena identifikovaná SO) je 20 %. Vyšší cenový rozdiel nad 20 % bude SO považovať za neoprávnený.**
7. SO v prípade vykonania prieskumu trhu na jeho úrovni uchováva všetky podklady z vykonania prieskumu trhu spolu so závermi z vykonaného prieskumu.

5.3 Posudzovanie oprávnenosti výdavkov zo strany ÚVO

1. ÚVO ako SO posudzuje oprávnenosť výdavkov zo zákazky VO alebo obstarávania vo fáze kontroly po uzavretí Zmluvy o NFP/ Rozhodnutia o NFP. ÚVO v procese overovania hospodárnosti v rámci kontroly VO alebo obstarávania neposudzuje predmet zákazky alebo koncesie z pohľadu potrebnosti, vhodnosti a účelnosti k reálnym potrebám prijímateľa.

OVEROVANIE HOSPODÁRNOSTI VÝDAVKOV V PRÍPADE UKONČENÉHO VO/OBSTARÁVANIA PO UZAVRETÍ ZMLUVY O NFP/ ROZHODNUTIA O NFP A NADOBUDNUTÍ ICH ÚČINNOSTI

1. ÚVO ako SO vykonáva kontrolu VO alebo obstarávania až po uzavretí Zmluvy o NFP/ Rozhodnutia o NFP a nadobudnutí jej účinnosti. V prípade nadlimitných zákaziek je kontrola po uzavretí zmluvy, súčasťou ktorej je overovanie hospodárnosti výdavkov zákazky, povinná. V prípade iných ako nadlimitných zákaziek sa kontrola VO alebo obstarávania po uzavretí zmluvy vykoná zo strany ÚVO ako SO, ak bola zákazka na základe rizikovej analýzy vykonanej poskytovateľom vyhodnotená ako riziková. Pri posudzovaní hospodárnosti výdavkov, ktoré boli predmetom VO, resp. obstarávania sa posudzuje hospodárnosť zákazky ako celku (t. j. neposudzujú sa z pohľadu hospodárnosti jednotlivé položky zahrnuté do zmluvy, uzavretej ako výsledok VO, resp. obstarávania samostatne). Uvedené pravidlo platí aj pre rámcovú dohodu uzavretú s jedným úspešným uchádzačom. Ak je zákazka rozdelená na časti (napr. nadlimitná zákazka rozdelená vnútorne na časti podľa § 28 ZVO), hospodárnosť sa posudzuje vo vzťahu ku každej časti zákazky samostatne, nakoľko výsledkom každej časti zákazky je samostatná zmluva. Ak je výsledkom VO, resp. obstarávania rámcová dohoda uzavretá s viacerými uchádzačmi alebo sa zákazka zadáva s využitím dynamického nákupného systému, hospodárnosť sa posudzuje vo vzťahu k jednotlivým čiastkovým zákazkám zadávaným na základe rámcovej dohody (platí, napr. pre prípady opätovného otvorenia súťaže, nakoľko výsledkom opätovného otvorenia súťaže je zadanie čiastkovej zákazky jednému úspešnému uchádzačovi, ktorý je zmluvnou stranou rámcovej dohody).
2. ÚVO ako SO vykoná prieskum trhu na účely overenia hospodárnosti iba v prípade, že nebolo možné aplikovať iné postupy na overenie hospodárnosti zo strany SO. ÚVO ako SO nevykonáva prieskum trhu na základe oslovenia vybraných hospodárskych subjektov, ale inou formou (napr. identifikácia zákaziek rovnakého alebo obdobného charakteru v CRZ, resp. v ITMS a pod.). Ostatné postupy prieskumu trhu aplikuje ÚVO ako SO primerane, okrem oslovenia vybraných hospodárskych subjektov. ÚVO neposudzuje hospodárnosť z pohľadu potrebnosti, vhodnosti a účelnosti zabezpečenia zákazky.
3. ÚVO ako SO je povinný overiť hospodárnosť aj pri zmenách zmluvy s dodávateľom, ktorá bola uzavretá ako výsledok VO/obstarávania, ak už bol prijímateľovi schválený príspevok z prostriedkov EÚ a Zmluva o NFP je účinná. Pri zmenách zmluvy s dodávateľom (dodatkoch) je ÚVO ako SO povinný overiť hospodárnosť, ak zmenou zmluvy dochádza k navýšeniu ceny za dodané tovary, poskytnuté služby alebo realizované stavebné práce alebo predmetom zmeny zmluvy sú doplnujúce tovary, služby alebo stavebné práce, ktoré neboli zahrnuté do pôvodnej zmluvy. Pri zmenách zmluvy, ktorých predmetom sú doplnujúce tovary, služby alebo stavebné

práce, ktoré neboli zahrnuté do pôvodnej zmluvy, nie je možné overiť hospodárnosť na základe pôvodného ukončeného VO/obstarávania, ale ÚVO ako SO musí využiť iné postupy podľa tohto metodického pokynu.

4. ÚVO ako SO zabezpečí, že pri overovaní hospodárnosti výdavku musí byť v kontrolnom zozname v stĺpci „poznámka“ uvedená bližšia informácia o overení hospodárnosti výdavku, ako aj všetky relevantné zdôvodnenia, skutočnosti a úvahy, ktoré boli podkladom k jeho výroku a záverom posúdenia hospodárnosti (najmä to, aké úkony boli vykonané, aké skutočnosti boli posúdené, aké dokumenty boli zohľadnené pri formulovaní záveru overenia hospodárnosti).
5. Pred vyhlásením postupu VO, je povinnosťou žiadateľa/prijímateľa určiť predpokladanú hodnotu zákazky (ďalej len PHZ), pričom v zmysle § 6 ods. 1 ZVO môže byť PHZ určená na základe údajov a informácií o zákazkách na rovnaký alebo porovnateľný predmet zákazky, na základe údajov získaných prieskumom trhu, prípravnou trhovou konzultáciou alebo na základe údajov získaných iným vhodným spôsobom. Následne v lehote na predkladanie ponúk predkladajú ponuky uchádzači, ktorí prejavili záujem o predmetnú verejnú zákazku. Oba vyššie uvedené úkony, t. j. určenie PHZ a hospodárska súťaž, na základe ktorej identifikuje žiadateľ/prijímateľ úspešného uchádzača, vytvárajú priestor na overenie, či vynaložené náklady na predmet zákazky sú primerané a obvyklé.
6. Na základe predchádzajúceho odseku je možné ukončené VO alebo obstarávanie (v prípade postupov obstarávania nie je potrebné v samostatnom postupe určovať PHZ a ukončené obstarávanie je nástrojom na overenie hospodárnosti, ak sú splnené podmienky podľa tohto odseku, t. j. absencia zistení, pričom nie je potrebné určovať PHZ v samostatnom postupe) považovať za postup na overenie hospodárnosti výdavkov po splnení podmienky, že v rámci kontroly VO alebo obstarávania na úrovni ÚVO ako SO alebo na úrovni ÚVO ako ÚOŠS neboli identifikované porušenia pravidiel a postupov VO alebo obstarávania, ktoré mali alebo mohli mať vplyv na výsledok VO alebo výsledok obstarávania a neboli identifikované rizikové indikátory, ktoré predstavujú možné porušenie pravidiel ochrany hospodárskej súťaže.
7. Uvedený postup vychádza zo skutočnosti, že v postupoch VO samotné určenie PHZ môže predstavovať postup na overenie hospodárnosti, nakoľko PHZ sa určuje spravidla porovnaním viacerých relevantných cien na trhu. Zároveň je hospodárnosť overená opakovane, a to priamo formou hospodárskej súťaže, keď uchádzači predkladajú v stanovenej lehote svoje ponuky, ktoré rovnako vychádzajú z obvyklých cien na trhu, keďže ich prirodzeným záujmom je byť vyhodnotený ako úspešný uchádzač. Zároveň je potrebné uviesť, že v prípade absencie zistení porušení pravidiel a postupov VO, ktoré by mali alebo mohli mať vplyv na výsledok zadávania zákazky, aj VO s jednou ponukou je možné vyhodnotiť ako hospodárne.
8. V prípade, ak bola v lehote na predkladanie ponúk v postupe VO predložená iba 1 ponuka, ukončené VO je postupom na overenie hospodárnosti za dodržania vyššie uvedenej podmienky (absencia zistení, ktoré mali alebo mohli mať vplyv na výsledok VO), ak je cena uvedená v ponuke uchádzača, ktorý ako jediný predložil ponuku rovná alebo nižšia ako predpokladaná hodnota danej zákazky určená v súlade s § 6 zákona ZVO. Ak bude cena uvedená v ponuke uchádzača, ktorý ako jediný predložil ponuku vyššia ako PHZ, rozdiel bude kvalifikovaný ako neoprávnený výdavok. Ak by SO mal pochybnosti o hospodárnosti výdavkov vyplývajúcich z hospodárskej súťaže, je oprávnený na overenie hospodárnosti využiť jeden z ďalších postupov na overenie hospodárnosti výdavkov (napr. znalecký/odborný posudok alebo prieskum trhu).
9. Za ukončené VO alebo obstarávanie sa pre účely tejto kapitoly rozumie postup zadávania zákazky, v rámci ktorého bola uzavretá zmluva/zadaná objednávka s úspešným uchádzačom/úspešnému uchádzačovi.
10. Ukončené VO alebo obstarávanie je možné použiť ako postup na overenie hospodárnosti v prípade, ak medzi dátumom uplynutia lehoty na predkladanie ponúk vo VO alebo dátumom predloženia ponuky úspešného uchádzača/dodávateľa v prípade obstarávania a uzavretím Zmluvy o NFP/Rozhodnutia o NFP neuplynuli viac ako 3 roky. V prípade výraznejšieho poklesu cien na trhu je potrebné posúdiť hospodárnosť aj prostredníctvom iných postupov ako je VO.
11. Ak vysúťažená cena za predmet zákazky (cena uvedená úspešným uchádzačom) bude vyššia ako určená predpokladaná hodnota zákazky a boli predložené min. 2 ponuky, výdavky budú oprávnené

iba do výšky výdavkov schválených pre danú zákazku v rozpočte projektu v rámci konania o ŽoNFP.

PRÍLOHA

Číselník skupín výdavkov